

(Pàgines 6 i 7)

El grup d'Ecologia Aquàtica lidera un projecte europeu sobre els estanys i el canvi climàtic

(Pàgina 5)

Atreure joves a la ciència, la 'pluja fina' de la Unitat de Divulgació Científica

(Pàgina 10)

Un programa per acompanyar alumnat amb necessitats especials

(Pàgina 11)

Els alumni: Ricard Aceves, Eric Polo i David Grier

(Pàgina 12)

La Universitat, escenari del rodatge d'una websèrie pròpia

(Pàgines 8 i 9)

La cara més solidària

L'Oficina del Voluntariat torna a la normalitat després de les restriccions

L'Oficina del Voluntariat de la Universitat de Vic té com a objectiu oferir als estudiants la possibilitat de fer activitats solidàries en diferents entitats de la comarca d'Osona. Creada fa dos anys, en la seva curta trajectòria l'oficina ha comptat

amb més de 20 entitats col·laboradores i està oberta a altres que s'hi vulguin adherir. Osona contra el Càncer, Sant Tomàs, les donacions de sang o La Marató de TV3 són algunes de les entitats o iniciatives que han comptat amb voluntariat.

Imatge d'una de les jornades de donació de sang que acull la Universitat durant el curs

(Pàgines 2 a 4)

La UVic, un imant de talent

Més de tres-cents investigadors es mouen a l'entorn de la Universitat. Docència i recerca atreuen gent d'arreu, inclosos osonencs que tornen

ALBERT LLIMÓS

Investigadors que venen de qualsevol lloc del món per formar-se a la UVic, altres d'osonencs que hi han trobat una oportunitat per no haver de marxar, i també els que han fet un viatge d'anada i tornada, per adquirir coneixements i por-

tar-los a casa. La Universitat i els seus centres de recerca són un important focus d'atracció i de retenció de talent. Actualment en el campus de Vic hi ha 333 investigadors treballant. D'aquests, per cert, n'hi ha 195 que són dones.

ALBERT LLIMÓS

Les universitats atreuen el talent, i la de Vic no n'és l'excepció. Investigadors, docents i altres professionals que venen d'altres llocs de

Catalunya i d'altres països, altres de casa que haurien de marxar si no existís la UVic, i també els que ho han fet i que ara poden tornar.

Talent que es queda, talent que torna

La UVic és pol d'atracció per a investigadors d'Osona que poden treballar a casa i altres d'arreu del món que s'arrelen a la comarca

Vic

Jordi Vilarrodà

Entre els 333 investigadors que aquest curs hi ha a la UVic-UCC hi trobem una majoria de catalans i espanyols, però hi ha persones de 16 altres nacionalitats. Des d'italians, els més nombrosos, fins a altres que han vingut de diferents països d'Europa, de Sud-amèrica (l'Equador, l'Argentina o el Brasil), dels Estats Units o també de països com la Xina, Indonèsia o l'Iran. Són gent que s'ha sentit atreta per algun dels programes de recerca. Qualsevol universitat actua com un gran xuclador de talent, i la de Vic –a punt de complir el 25è aniversari– va accelerar aquesta dinàmica quan va fer una decidida aposta per la recerca. Alguns dels investigadors són estudiants en formació (en aquest moment n'hi ha 19 en les diferents facultats i centres de recerca), la major part dels quals són estrangers i estan preparant aquí la seva tesi doctoral.

I no només això. Hi ha professionals qualificats en docència o en recerca d'ori-

gen osonenc que, si no fos per la Universitat, haurien buscat oportunitats en un altre lloc de Catalunya o del món. Alguns d'aquests han sortit a l'estranger o han estat en altres universitats i han pogut tornar a Osona per seguir la seva trajectòria. Jordi Collet, vicerector de Recerca i Transferència de Coneixement, remarca “allò que pot semblar una

45

Són els doctorats industrials que ha tingut la UVic des de l'any 2013. D'aquests, 16 han estat en empreses d'Osona.

obvietat, que la docència, la recerca i la transferència de coneixement les fan persones, no institucions, i que nosaltres valem el que valen els docents i investigadors”.

L'any 2018, un estudi del professor Enric Casulleras xifrava en més de 55 milions d'euros l'impacte universitari directe en l'economia

osonenca. Aproximadament, aportava un 1,8 de tot el producte interior brut de la comarca. Però més enllà de les xifres, que són les últimes disponibles, l'economista osonenc ja deia en les conclusions de l'estudi que hi ha una aportació intangible, que no es pot mesurar en diners: “Més enllà de l'impacte econòmic immediat, una universitat genera coneixements, progrés científic i tècnic, graduats emprenedors, dinamisme social.” Una part de les desenes de milers de titulats des que Vic va tenir projecte universitari –“indefinita”, però molt rellevant– viuen i treballen a Osona “en activitats de valor afegit important”, remarcava Casulleras. “Per la nostra ubicació és fonamental rebre persones formades, amb sous mig raonables i que s'estableixin aquí.” I el que val per als titulats val fins i tot per a qui està al capdamunt de l'organització: l'actual rector de la UVic-UCC, el sabadellenc Josep Eladi Baños, ja va fer públic que havia fixat la seva residència a Vic. La captació de talent és una idea repetida per ell i pels màxims

Marta Otero, al laboratori de la Facultat de Ciències i Tecnologia

“La Universitat ha de

Marta Otero, exvicirectora de Recerca, va marxar als Estats

Vic

J.V.

La trajectòria de Marta Otero, doctora en Bioquímica i Biologia, ha estat d'anada i tornada, però sempre amb l'objectiu clar des que el curs 2005-2006 es va incor-

porar a la que llavors era Universitat de Vic, encara no federada. Va arribar a ser vicirectora de Recerca entre els anys 2008 i 2014, va marxar a completar la formació a Boston i va tornar a la seva universitat

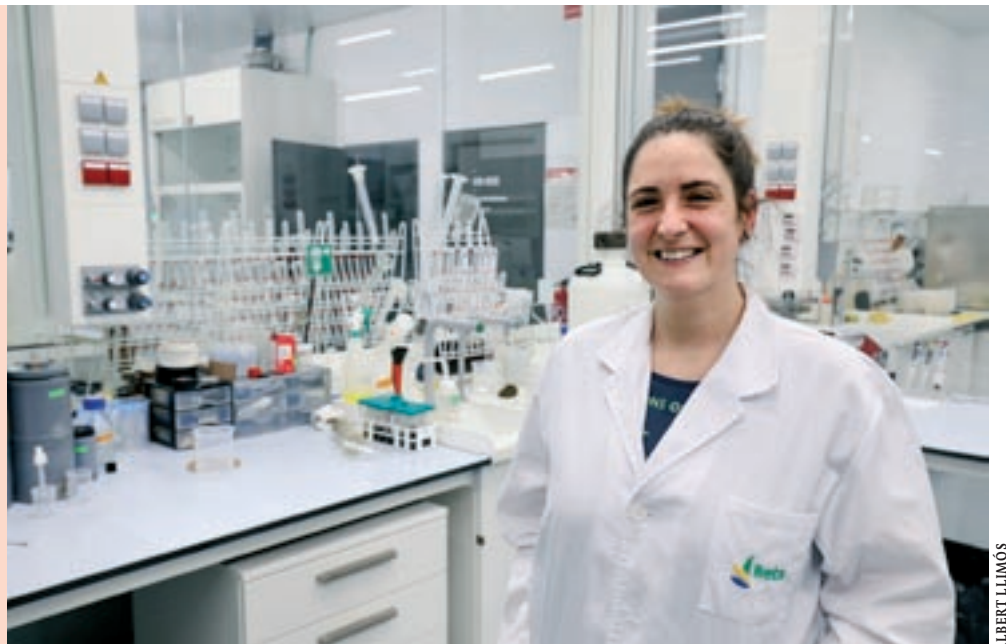
responsables de la institució: “La Universitat crea, consolida, fidelitza i atrau talent”, escrivia Marina Geli, coordinadora del Centre d'Estudis Sanitaris i Socials (CESS), en un article d'opinió a EL 9 NOU ara fa tres anys. Geli remarcava el paper que ha

tingut la nova Facultat de Medicina en aquest flux: metges que estan fent classes a la facultat es vinculen a l'Hospital Universitari de Vic i al conjunt de la sanitat osonenca.

L'altre gran pol d'atracció és el Centre Tecnològic

Nagore Guerra, una nova doctora d'Hernani

Vic Una de les darreres tesis doctorals llegides a la UVic-UCC, el passat mes de febrer, va ser la de Nagore Guerra, una biòloga d'Hernani (Guipúscoa) que fa cinc anys va decidir fer un doctorat i va acabar recalant al Centre BETA. Aquest és el temps que porta a Osona, vivint ara a Roda de Ter, on ha trobat pis més bé de preu que a Vic. Quan l'aventura va començar, però, Nagore Guerra no tenia ni idea que s'acabaria convertint en osonenca. Després d'haver fet el grau i un màster en Tecnologies Ambientals a la Universitat del País Basc, i d'haver treballat de professora i en un centre de recerca a Euskadi, “vaig decidir que volia fer un doctorat”. Una recerca al portal Euraccess la va guiar cap a una plaça que ofería la Universitat Autònoma de Barcelona o una altra del BETA. “No n'havia sentit a parlar, de la UVic”, reconeix. Però l'entrevista va anar bé, i va obtenir la plaça. El tema de la tesi, i una de les seves especialitats, és la valorització de fangs de les depuradores. Amb el doctorat a la butxaca, continuarà treballant al BETA, “perquè tinc moltes coses per aprendre encara, i aquí és perfecte, ple de gent motivada”. I amb una característica que li agrada especialment: que molts dels projectes són “de transferència”, és a dir, que es traslladen a empreses i serveis. A la societat.

ALBERT LLIMÓS

ALBERT LLIMÓS

e canviar el territori”

s Units i va tornar per liderar un projecte d'investigació

per aplicar els coneixements adquirits. La idea, la tenia al cap des del primer moment: “Em crec molt que la Universitat ha de transformar el territori”, explica aquesta campdevanolenca, doctora en Bioquímica i

Biologia, que ara encapçala un grup de recerca punter, el de Reparació i Regeneració Tissular. És a dir, la reconstrucció de teixits.

La història, però, comença fora d'aquí, a Barcelona, on Otero estava liderant una

unitat de cultius cel·lulars a l'Hospital de Sant Pau. Va saber que es desplegava el grau en Biotecnologia a Vic i s'hi va interessar. “Em va atreure anar a una universitat jove, que començava una titulació nova.” I Vic tenia oportunitat per compaginar-ho amb la docència, a diferència del lloc on estava. Al cap de dos anys, la rectora Assumpta Fargas li proposa organitzar el futur de la recerca a la Universitat, on ja se'n feia però era encara molt escassa. El pla que va dissenyar Otero és el que s'ha anat aplicant en els últims anys i ha permès fer un salt endavant extraordinari. Té clar que tot allò que es planifica en aquest àmbit s'ha de fer pensant en un horitzó “de deu anys”. Però quan en portava només sis, va veure que el camí ja estava marcat “i poca cosa més hi podia aportar jo”. Dedicar-se a la gestió l'havia absorbit “i m'estava quedant estancada”. Allò que estava demanant que fessin els professors de la Universitat, ella no ho havia fet encara: sortir a fora.

I va ser així com Marta Otero va marxar a Boston, per veure com es treballa en un dels grans centres de recerca en medicina i biomedicina dels Estats Units del món. La Boston University School of Medicine va ser la seva casa durant dos anys, “aprenent a treballar en grups multidisciplinaris, com es fa allà”. Sempre tenint clar, però, que estava adquirint uns coneixements que havia de poder aplicar a

Vic, quan tornés. “Des d'allà ja vaig començar a muntar el grup de recerca actual.” Ella és de Campdevàrol, on també hi ha l'Hospital Comarcal del Ripollès, i potser per això té clar que la medicina avançada ha d'estar a tot arreu, “que amb independència del lloc on siguis, l'atenció ha de ser la mateixa”. I ara, el seu grup treballa en estreta col·laboració amb els hospitals, primer va ser amb els integrants del Consorci Hospitalari de Vic, als quals ara s'hi ha afegit la Fundació Althaia de Manresa, i amb l'Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa. “És important que tots els professionals es formin també com a investigadors”, explica.

Per la seva pròpia experiència, té clar que qualsevol universitat crea “un ecosistema”, una xarxa que va atraient professionals com si fos una teranyina. “És un element realment transformador, amb un impacte real en el seu entorn.” Als Estats Units va veure un Boston que gira entorn de les universitats i hospitals que es retroalimenten, i salvant les distàncies, somia a veure quelcom semblant a Osona i el seu entorn. Cada vegada més possible, amb la Facultat de Medicina i ara amb el nou grau que s'anuncia de Biomedicina. I amb fluïdesa i mobilitat de professionals: “Els americans són molt radicals en això, potser no cal ser-ho tant com ells, però un bon exemple és el que està passant ara mateix amb el Centre BETA.”

El curs vinent hi haurà un nou grau en Biomedicina

Vic

J.V.

Biomedicina serà el nou grau que la UVic-UCC impartirà el proper curs. La nova titulació, que ja està aprovada, s'impartirà a les aules de la Facultat de Ciències i Tecnologia i començarà amb una oferta de 50 places. Amb aquest ja seran 37 els graus que s'imparteixen en el conjunt dels campus universitaris. La nova titulació respon a la demanda que hi ha per formar “professionals experts en les bases biològiques de les malalties”, en un context general en què Catalunya se situa com un dels pols europeus més destacats de la investigació biomèdica. Dels 240 crèdits del nou grau, hi haurà “un elevat nombre d'hores dedicades a laboratori experimental i de tècniques transversals”.

La implantació d'aquest grau coincidirà amb la culminació del desplegament del de Medicina. Els primers estudiants que hi van entrar començaran el sisè curs, i per tant intensificaran la preparació per als treballs de final de grau i els exàmens d'oposicions al MIR. En el campus de Vic s'oferiran també dos nous màsters, un en Alimentació i Sostenibilitat i un altre en Aplicació de Pràctiques Artístiques Accessibles.

BETA (Biodiversitat, Ecologia, Tecnologia Ambiental i Alimentària), on només durant l'any 2021 i el que portem del 2022 ja s'hi han incorporat 23 persones per a projectes diversos, dels quals una desena hi fan doctorats. A tall d'exemple, les últimes

tesis que s'hi han llegit són de doctorants de l'Equador, Castella, l'Iran i el País Basc, a més dels catalans. Part d'aquests científics s'han quedat al mateix BETA treballant, i per tant a la comarca, com el màxim responsable dels laboratoris, el colombià

Oscar Mauricio Martínez, o el cap de l'Àrea d'Ecologia Aplicada, del qual aquest reportatge recull el testimoni, l'italià Lorenzo Proia. El BETA manté relacions consolidades amb universitats d'Itàlia (Milà, Roma i Catània) i de França (Angers), i

ara ha començat a treballar per atreure investigadors del nord d'Àfrica, el Marroc i Algèria.

Ara bé, la circulació de talent funciona en els dos sentits, i el vicerector Collet alerta també del que ja està passant: “La Universitat

consolida prestigi i els seus millors actius també reben ofertes: el primer repte era aconseguir talent, ara també és no perdre'l, i per això és clau que la UVic-UCC tingui suport.” Una universitat de mida mitjana “però que ja fa coses que interessin al món”.

Josep Maria Carbonell, tornada a Sant Hipòlit

Sant Hipòlit de Voltregà Josep Maria Carbonell va marxar d'Osona com tants d'altres joves quan va anar a Barcelona per estudiar la carrera d'Enginyeria de Camins, Canals i Ports a la Universitat Politècnica de Catalunya. Allà es va orientar cap a la investigació, va fer-hi la tesi doctoral i va començar a fer classes, primer a l'antiga Escola Industrial i després a la nova Escola d'Enginyeria Barcelona Est, al mateix temps que es vinculava com a investigador al CIMNE (Centre Internacional de Mètodes Numèrics a l'Enginyeria). A la UPC, era professor associat, i a la vista que no es convocaven noves places per consolidar el seu lloc de feina, va fer “un primer contacte amb la UVic”. L'atreia tornar a Sant Hipòlit, i que les seves dues filles “creixessin en aquest entorn, escolaritzar-les aquí”. L'any 2019 va sorgir l'oportunitat: una plaça “de la meva especialitat, la resistència de materials”, va poder fer realitat el seu projecte. Avui, imparteix classes als graus de Mecatrònica, a Vic, i d'Enginyeria de l'Automoció, a Granollers, sense perdre tampoc el contacte amb el CIMNE, on pot fer recerca. Està satisfet de la decisió que va prendre. I a més, “va anar molt bé que ja havíem fet el trasllat a Sant Hipòlit pel confinament”. A la fotografia, Carbonell davant de la Facultat de Ciència i Tecnologia.

ALBERT LLIMÓS

Lorenzo Proia, un romà entusiasta de la recerca

Vic Lorenzo Proia encomana entusiasme quan parla del lloc on treballa, el Centre BETA. “L’aposta que es fa aquí pels investigadors joves és una experiència única, només d’arribar ja participen en redacció de projectes, en tesis, en buscar recursos...” Ell mateix, que ara dirigeix una de les àrees del centre, ho va comprovar en arribar-hi l’any 2018. Venia ja d’una llarga trajectòria, en el seu cas: estudis de Biologia a Roma, contractes de feina com a investigador, la tesi doctoral que va fer a la Universitat de Girona, més feina a l’Institut Català de Recerca de l’Aigua i, finalment, una beca de recerca a Brussel·les. En el seu tercer any a Bèlgica, a punt d’acabar, van decidir amb la seva parella, de Barcelona, que tornarien a Catalunya. “Vaig cursar una sol·licitud al BETA a través de la web, no hi havia cap convocatòria de plaça però m’agradava el que s’hi feia.” Aquella petició feta “pensant que no serviria de res” va funcionar. Necessitaven algú del seu perfil. I va ser així com va començar a treballar-hi, primer instal·lats a Barcelona i després ja a la comarca, a Sant Julià de Vilatorrada. Dirigeix l’àrea d’Ecologia Aplicada i Canvi Global, i després de l’experiència viscuda en primera persona encara té més clar que “el talent no té nacionalitat”.

ALBERT LLIMÓS

Jonatan Ovejero, un viatge de Salamanca a Vic

Vic L’itinerari de Jonatan Ovejero va d’una universitat antiquíssima a una de molt jove. Fill de Béjar, a Salamanca, va estudiar la carrera d’Enginyeria Agrònoma en aquesta ciutat, i va cursar-hi després un màster en agrobiotecnologia. En el moment en què es va plantejar fer la tesi doctoral, una beca del Ministeri de Ciència i Innovació el va portar a Vic. “Eren unes beques adscrites a un projecte concret”, en el seu cas sobre la fertilització amb purins de porc en determinats llocs i condicions de sòl. La va llegir l’any 2017, “i a partir d’aquí ja em vaig quedar com a tècnic d’investigació al BETA”, recorda. Viu a Vic, i diu que ara té la sort de fer-ho prop de Can Baumann, on treballa, “de manera que puc anar a peu a la feina”. De fet, un dels avantatges que més valora és poder viure “en una ciutat petita, perquè no m’agraden les grans aglomeracions com Barcelona o Madrid. En això, Vic i Salamanca són més properes. Del centre de recerca en valora principalment la seva multidisciplinarietat, “la facilitat d’accés a diferents perfils i que hi hagi rols diversos en què et puguis enquadrar”. Ell mateix continua en el projecte principal en què estava però s’ha vinculat a altres, com a tècnic de suport.

ALBERT LLIMÓS

EXCLUSIU PER A SUBSCRIPTORS D'EL 9 NOU

A partir d'ara teniu accés directe a

L'HEMEROTECA HISTÒRICA

Entreu a el9nou.cat/historic-hemeroteca
un arxiu documental molt valuós al vostre abast

Totes les notícies des de 1978

Si encara no sou subscriptors, truqueu al **93 889 49 49**
o entreu a el9nou.cat/subscriure

Marta Serrallonga, entre la Facultat de Medicina i l'Hospital Universitari

Vic Es diu que la Facultat de Medicina ha servit per atreure talent i millorar la qualitat de la sanitat a Osona. Podria ser un argument de promoció buit fins que no s’hi posen noms com el de Marta Serrallonga. Nascuda a Vic, formada en Medicina a Barcelona i especialitzada en radiologia a Torino (Itàlia), tenia una llarga experiència en diferents països europeus quan l’any 2018 va decidir tornar a Catalunya des del Regne Unit, on havia estat treballant en aquell moment. “Va ser just quan es va convocar una plaça per a la Facultat de Medicina.” En aquell moment, els primers estudiants començaven el segon curs i ja calia una professora de radiologia. Serrallonga es va establir a Barcelona, on continua vivint, però la vinculació amb Vic i el seu sistema de salut ha anat creixent: es va incorporar a l’Hospital Universitari de Vic l’any 2019, on va introduir-li la seva subespecialitat, la neuroradiologia, i ara és la referent de qualitat de l’European Society of Radiology (ESR) en el centre hospitalari, mentre continua fent classes a diferents cursos de Medicina. “Això sí, seria molt desitjable que les dues entitats treballassin per intentar conciliar la dedicació a la Universitat i a l’Hospital”, explica.

El gust per la ciència

La Unitat de Divulgació Científica de la UVic-UCC escampa activitats per fomentar les vocacions dels joves

Vic

Jordi Vilarrodà

Els estudis de ciències són complicats. Aquest és un dels mites més estesos que pesen sobre el món científic i que fan de barrera perquè els joves s'atreveixin a entrar-hi. Encara n'hi podríem afegir d'altres, d'imatges tòpiques: des de la identificació amb feines d'homes, que per sort es va trencant, fins a la visió de les ciències contraposades a les lletres. "Les ciències fan una mica de por, i nosaltres hem de trencar aquests mites, i fer-ho des de petits, perquè s'hi vagi agafant gust", explica Pilar López, la responsable de la Unitat de Divulgació Científica de la UVic, on aquestes setmanes es viuen amb especial intensitat. S'ha entregat fa poc el premi Llegim Ciència, continuen les Tertúlies de Literatura Científica, està a punt de començar la Primavera de la Ciència, i més tard arribarà el Mercat de la Tecnologia. I tot plegat, amb la vista posada al mes de setembre, per al qual ja es prepara la Setmana de la Ciència. Moltes d'aquestes activitats, que tenen com a destinataris alumnes de Primària o Secundària, fan de *pluja fina* en favor de la ciència al conjunt d'Osona i a tot l'àmbit de la UVic-UCC.

"Una de les nostres feines és fomentar vocacions científiques, acostant els joves a perfils que puguin ser referents per a ells", explica López. Els centres de Secundària del territori són els convidats, per aquest motiu, a participar en les Tertúlies de Literatura Científica, per les quals aquest curs ja han passat persones tan

A dalt, Pilar López a la Unitat de Divulgació Científica. A baix, Oriol Mitjà a les Tertúlies i l'acte dels premis Llegim Ciència

conegudes com la periodista mediambiental Cori Calero o l'epidemiòleg Oriol Mitjà. Cada xerrada està connectada amb llibres que han publicat els respectius protagonistes "per impulsar també la lectura entre els joves". I amb una visió àmplia de la ciència, "on entren també la medicina o l'economia, no

només les matemàtiques o la física". Les Tertúlies de Literatura Científica han complert el 15è aniversari mentre naixien altres activitats on es troben les lletres i les ciències, com Llegim Ciència. Aquí es tracta que els alumnes de Secundària llegeixin cada any una obra literària de rerefons científic, a par-

tir de la qual se'ls proposen dues activitats: o bé li han de reescriure el final, o bé fer el seu propi text de creació però al voltant del mateix tema. Que aquest any, per cert, era el combat contra malalties infeccioses havent llegit *El camí de la pesta*, de l'escriptor Daniel Closo. L'activitat és oberta, "fem una difusió

que no es limita als centres educatius d'Osona". Aquest any, per exemple, hi van participar 17 centres de Secundària d'arreu de Catalunya i un del País Valencià, "que ens va sorprendre però ens va agradar". Estudiants d'Osona, el Ripollès, el Pla de l'Estany o el Vallès Occidental, entre d'altres, es van endur aquests premis, en el rerefons dels quals hi ha un missatge: "Que es reconegui la ciència com a cultura, des de qualsevol dels seus àmbits de coneixement, perquè és cultura, i cada vegada la trobem més present en totes les arts."

I si aquesta era una activitat pensada per als alumnes d'ESO, també n'hi ha per als de Batxillerat i Cicles Formatius de Grau Superior que ja es troben en un

"Ens agradaria que es reconegés que la ciència és cultura"

moment clau: el de decidir quin grau escolliran quan els toqui entrar a la universitat. Aquest és l'objectiu de la Primavera de la Ciència, que començarà el proper dia 28 de març i que fins al dia 8 d'abril oferiran activitats perquè els joves preuniversitaris puguin acostar-se a diferents disciplines, des de la bioinformàtica fins a la recerca clínica passant per la creació de mons virtuals. "Quan som al Saló de l'Ensenyament, veiem que els joves van molt perduts i dubtosos a l'hora de triar, i aquí els volem donar eines perquè s'aclareixin", explica Pilar López.

La lectura digital, un món per explorar

Vic Hi ha literatura que ha estat creada expressament perquè pugui ser llegida en un dispositiu digital, una narrativa nova en què el llenguatge del llibre convencional es troba amb el del cinema, amb el de les webs o amb altres mitjans audiovisuals. La *literatura digital* és un món per estudiar encara, no se sap per exemple fins a quin punt té un impacte en els joves estudiants. Per això s'ha posat en marxa el projecte europeu Dilectings, en el qual participa la UVic-UCC juntament amb tres universitats d'Irlanda, Itàlia i Romania. El treball es portarà a terme amb alumnes del cicle superior de Primària i dels primers cursos de Secundària, i també amb els seus professors. Un dels objectius és acompanyar-los "per aplicar la lectura digital –llegir textos en telèfons mòbils, tauletes o ordinadors– a la literatura. Les universitats que participen en el projecte crearan una plataforma digital per a la formació de professorat. A la fotografia, d'esquerra a dreta, Àngel Raluy, Mireia Canals (investigadora principal del projecte) i Pilar Godayol.

“Si no protegeixes una llacuna no en tindràs el benefici social”

Entrevista a Maria Cuenca i Lluís Benejam, del grup de recerca en Ecologia Aquàtica

ALBERT LLIMOS

Líders d'un projecte europeu d'11 països

Vic El Grup de Recerca en Ecologia Aquàtica és un dels més joves de la UVic-UCC. El lidera la doctora Sandra Bruçet, que l'any 2015 va ser la primera investigadora ICREA (Institut Català de Recerca Avançada) que es va incorporar a la institució. Maria Cuenca i Lluís Benejam (a la fotografia,

en el laboratori) ormen part de la dotzena de persones que integren l'equip. Actualment estan bolcats en el lideratge del projecte europeu Ponderful (Pond Ecosystems for Resilient Future Landscapes in a changing Climate), que analitza el paper dels petits estanys –*ponds*, en anglès– en el context de canvi climàtic actual.

Vic

Jordi Vilarrodà

Les basses i els petits estanys, espais d'aigua dolça als quals donem poca importància, en tenen molta. Perquè atreuen biodiversitat, això és obvi. Però tenen algun paper en el gran tema que ara ens preocupa, el del canvi climàtic? Quins beneficis socials aporten, a més dels mediambientals? Són un atractiu paisatgístic o un simple lloc on abeurar bestiar? Totes aquestes i moltes altres qüestions les vol respondre un dels grans projectes de recerca que lidera la UVic-UCC, el Ponderful, amb un pressupost de més de 7 milions d'euros i la participació de 16 socis en 11 països. Lluís Benejam i Maria Cuenca són dos dels investigadors que hi treballen.

Si parlem d'ecologia aquàtica, pensem en mars o rius, com a molt. Però vostès s'han focalitzat en un àmbit molt concret.

Maria Cuenca: El grup se

centra en les basses i llacunes, encara que en l'àmbit més general parlariem de sistemes d'aigua dolça com els llacs més grans, els rius o els embassaments. Però nosaltres ens centrem en les petites, i en els *networks* de basses.

Fan xarxa, també?

M.C.: Sí, la connexió de les que estan en un espai reduït.

Què els porta cap a aquesta especialització?

Lluís Benejam: Que hi ha molts treballs sobre les grans masses d'aigua. Però a escala europea es coneix poc sobre el que aporten les més petites, els sistemes menors han estat oblidats, tant pel que fa a la protecció com a l'estudi.

M.C.: És interessant veure quina aportació tenen al seu entorn pel que fa a la diversitat, i què ens ofereixen. Per a un ramader, per exemple, pot ser l'autosubsistència de l'aigua que beuen les seves vaques.

El Ponderful, aquest gran projecte europeu liderat des de la UVic-UCC, té

aquest objectiu?

LL.B.: Un dels motius pels quals la Comissió Europea tria el nostre projecte és, segurament, perquè estudiem un àmbit poc analitzat fins ara. Europa ha desenvolupat un munt de directives de seguiment i control per a les grans masses d'aigua, però les petites, la mateixa

“Per cada llac hi ha un centenar de petites basses, un àmbit encara poc estudiat”

Comissió Europea ens reconeix que no han estat atesos durant els vint anys que es porten de polítiques europees sobre l'aigua.

Quines són les característiques d'aquests sistemes que estudien?

M.C.: Les basses petites tenen una superfície d'entre 1 i 5 hectàrees. Per cada llac,

n'hi ha un centenar d'aquestes, aproximadament. Són poc fondes, com a molt de dos metres. Semblarà que són petites, però aporten una gran quantitat de biodiversitat. No només dels animals que hi viuen sinó de tot allò que les envolta: aus, amfibis, i vertebrats fins i tot.

LL.B.: Tenen un funcionament diferent dels llacs. Això que tinguin només dos metres de fondària vol dir que, en general, la llum arriba al fons. I això condiciona les espècies de flora i fauna.

Quina influència poden tenir espais tan petits en el canvi climàtic?

M.C.: Estudiem com poden ajudar a mitigar-lo. Quina és l'assimilació de CO₂, però també quina és l'emissió de CO₂ que poden produir quan s'assequen. Perquè el problema que tenim ara a la zona mediterrània és que moltes de les basses permanents s'estan convertint en temporals. Aquest és el gran problema que està causant el canvi climàtic.

A vegades, fan de captadores de CO₂, cosa que seria positiva. I altres d'emissores, que no ho seria tant. Com s'explica?

M.C.: Aquestes basses tenen molta vegetació aquàtica, que es manté quan són plenes. Quan s'assequen, mor la vegetació, i tota l'absorció de CO₂ que ha fet s'acaba emetent, tornant a l'aire. No sé sap ben bé encara quina és la relació entre captació i emissió i, per tant, l'efecte que té sobre el canvi climàtic.

LL.B.: Una de les coses que ens permet aquest projecte, gràcies al finançament que té al darrere, és disposar de cambres que podem deixar durant deu dies sobre la bassa i mentrestant vas recollint els gasos que s'estan generant. Aquest tipus de mostreig és força innovador i poc habitual, i aquest tipus de mostreig ens permet fer-lo de forma intensiva i extensiva.

En quants espais d'aigua ho estan fent?

LL.B.: Actuem sobre un potencial d'unes 300 basses a tot Europa, de les quals n'hi ha una trentena a Catalunya. Per tant, arribarem a un nivell de detall que en un projecte *normal* seria impossible.

M.C.: I que et permet comparar l'efecte de la temperatura a escala local, el de Catalunya per exemple, amb zones més fredes del continent. Al seu a escala europea, podem veure el trànsit del sud al nord del continent, per exemple en l'emissió de gasos. El que passi al centre de França, per exemple, ho podem veure perquè nosaltres anem uns anys avançats.

A Catalunya, on estan situats els 30 espais d'aigua on treballen?

LL.B.: Tenim cinc zones, i a cada una d'elles fem sis basses. Són a Osona, les Gavarres, l'Alta Garrotxa, l'Albera i la Selva. Dues no es van poder mostrejar la primavera passada, les de l'Albera i les Gavarres, perquè estaven seques. I ara que estem a punt de començar el segon any de mostreig, les de l'Albera encara ho estan.

I és habitual?

LL.B.: En una sèrie temporal de vint o trenta anys, és difícil trobar-ne dos de seguits en què estiguin seques. Per tant, en el desenvolupament mateix del projecte ja veiem que hi ha un impacte important del canvi climàtic. Segurament hi ha basses permanents que passaran a ser temporals, i algunes d'aquestes que desapareixeran.

M.C.: No en podem escapar, cap de nosaltres. Ho estem veient. Els efectes

s'aguditzen en llocs com la península Ibèrica, perquè les zones mediterrànies estan més afectades pel canvi climàtic.

Més enllà de la disminució de les pluges, quins altres problemes pateixen?

LL.B.: L'ús dels aqüífers aguditza la situació precària de les basses i estanys. Hem de pensar molt bé quin ús en fem. Si tenen aigua no només és per retenció de la que cau per la pluja sinó perquè n'aporten els aqüífers. Però si captem molta aigua del nivell freàtic per fer regadius (en llocs del Mediterrani on no toca fer-ne, per exemple) estem perjudicant aquest aqüífer i les basses que se n'alimenten. L'acció humana accelera el canvi climàtic.

M.C.: És una contradicció: si no protegeixes aquesta llacuna, no en tindràs els beneficis que et permeten, per exemple, abeurar el bestiar. Un dels exemples més tristos que tenim, i dels més coneguts, és el del parc de Doñana, que s'està assecant per l'ús massa intens que es fa del subsòl i de les aigües.

Són llocs amb molta biodiversitat?

M.C.: Depèn moltes vegades d'això, de l'explotació que se'n fa. Comparem dos extrems: si no hi ha bestiar o conreus al voltant o si n'hi ha. Tenim dades preliminars: les que estan en llocs *naturals* sembla que tenen més biodiversitat.

LL.B.: Hi ha llinars de tolerància. Segurament una activitat agrícola de baixa intensitat no comporta un problema important. Però si augmenta la densificació i l'ús, sí. Un ús racional afavoreix que en traguem un benefici social. També per al gaudi del paisatge, per a la inspiració. Si l'ús és massa intensiu, la bassa no aportarà tant a la societat.

Aquest és un aspecte que també forma part del seu estudi? Veure quina relació hi té la gent?

M.C.: És molt important, la visió social que se'n té per veure quines mesures es podrien aplicar per protegir les basses. Mirem quin ús en fa la societat, i quina opinió en té.

LL.B.: Dos exemples concrets: en el cas d'Osona, és una perspectiva molt ramadera, com a punt d'aigua, a l'altre extrem tenim els estanys de l'Albera, que són un element d'identitat. Els dòlmens i menhirs són, al costat dels estanys, uns elements d'identificació d'aquella zona. No se'n fa un ús agrícola, en aquest cas.

M.C.: I això no vol dir que no reportin un benefici econòmic, perquè sí que l'aporta el turisme. A l'Albera hi ha

L'equip del grup de recerca recollint mostres a les basses de L'Albera

GRUP D'ECOLOGIA AQUÀTICA

“En el curs del projecte ja hem vist l'impacte important del canvi climàtic”

algun cas de cellers de vi que aprofiten els estanys des del turisme rural, amb itineraris creats al seu entorn.

Vam entrevistar en aquest suplement el titular de la Càtedra d'Estudis de Gènere, Gerard Coll-Planas, i ens va dir que formaven part d'aquest projecte Ponderful. Què hi fa aquí un especialista en gènere?

LL.B.: En tots els projectes europeus, és un tema transversal. Té influència quan s'analitza, per exemple, la percepció de la gent sobre l'ús de les basses.

D'un projecte com el Ponderful en poden sortir suggeriments perquè les administracions puguin aplicar mesures de conservació?

LL.B.: La mateixa Comissió Europea ens ho demana. Que ens coordinem amb altres projectes i amb els agents que estan redactant normatives. A Europa, els *lobbies* es fan de manera transparent: nosaltres tenim recursos públics per estudiar aquests espais aquàtics, però també per incidir en les polítiques de gestió. Com? Ens diuen en quines reunions hem d'estar, per exemple, per aportar propostes.

M.C.: I haurem de crear llocs de demostració on

“L'ús que es faci dels aqüífers pot aguditzar la situació precària de les basses”

provem aquestes mesures. Agafar algunes basses que serveixin com a exemple, on puguem mesurar el benefici obtingut en increment de biodiversitat, per exemple. O de benefici social. Al final, aquest ens acaba repercutint a tots. En el nostre cas, ho farem a l'Albera, però cada país implicat té el seu lloc.

I tornant a l'aspecte més biològic, les basses són llocs amb espècies endèmiques, que només puguem trobar

Les basses d'Osona, petites i lligades a les cases de pagès

vic Osona és un dels àmbits d'estudi del grup, amb algunes basses que majoritàriament són de poca extensió. Estan situades als termes de Tavèrnoles i Folgueroles, i se les coneix amb el nom de les cases de pagès a les que estan associades. Son les de Verdaguer, Sabaters, Coromines Sedei, Llancer i Puliol. El projecte no contempla les superfícies d'aigua més grans, com podria ser en aquest cas l'embassament de Sau.

“És important saber quina visió social se'n té per aplicar mesures i protegir-les”

en aquests hàbitats?

LL.B.: Les temporals mediterrànies, sobretot. Hi ha diferents espècies de flora que hi estan adaptades, que per funcionar necessiten estar seques un temps de l'any. Surten quan hi ha aigua, es reproduïxen, adapten després la seva forma de resistència en el fang i quan la bassa es torna a inundar, encara que sigui al cap de deu anys, tornen a sortir. I també hi ha invertebrats que només viuen en aquest tipus d'ecosistemes. Els amfibis, que són un grup en declivi a escala mundial, hi tenen també un refugi. Perquè en aquestes basses no hi ha peixos, que són els que depreden les seves postes d'ous.

M.C.: A vegades són mal utilitzades per retornar-hi peixos que no haurien d'estar-hi. Espècies d'aquari, per exemple. S'idealitza la bassa amb peixos i s'hi porten espècies de fora. Normalment no es fa amb mala intenció, a vegades s'hi introdueixen peixos perquè es pensa que així s'evitaran els mosquits. I això altera aquest ecosistema fràgil que està establert: hem vist basses amb aigua clara on s'introdueixen peixos i es torna tèrbola. Tots

els serveis que t'oferia, desapareixen.

Per tant, hi ha molta més vida en les basses de la que pensem?

M.C.: Molta, que l'ull humà no és capaç de veure i que trobem quan ho mirem al microscopi. Tot comença per les plantes i les algues: si tens una comunitat sana, també la tindràs de zooplàncton, i a partir d'aquí d'invertebrats, d'amfibis... és la cadena de petit a gran.

LL.B.: Són difícils de fer entendre a la societat, aquests sistemes, perquè es veuen poc. No són com els ocells o els peixos.

A part del Ponderful, que de llarg és el més important, en quins altres projectes està treballant el grup d'Ecologia Aquàtica de la UVic-UCC?

Vam començar l'any 2012 i hem tingut projectes més petits, que han culminat amb el Ponderful. Projectes d'administracions, de fundacions, europeus... Ara en tenim un sobre l'avaluació de la qualitat de l'aigua dels rius a partir de la mida de les espècies: fem un seguiment de les comunitats de fauna a través de l'estructura de mides. En general, hi ha molts individus petits i menys de grans. Les relacions d'abundància i mides ens serveixen per veure l'evolució dels sistemes. Fins ara hi ha hagut molts estudis de taxonomia, és a dir, sobre els tipus d'espècies, i nosaltres hi introduïm aquesta altra variable per entendre com funciona el sistema.

La cara més solidària de la Universitat

L'Oficina del Voluntariat torna a la normalitat un cop aixecades les restriccions per la covid

Vic

Braian Queralt, Guillem Campàs, Aniol Puigvert i Guillem Poblet *

Fa dos anys, la UVic, a través de l'UHub - Servei a la Comunitat Universitària, va posar en marxa l'Oficina de Voluntariat de la institució, un servei que ha anat agafant volada aquest curs. La seva vocació és oferir la possibilitat als estudiants de realitzar activitats de voluntariat a diferents entitats de la comarca, però posar en marxa el projecte no ha estat fàcil, perquè la pandèmia va arribar quan tot just estava a les beceroles i en va endarrerir tot el desenvolupament. Elisabet Fernández, encarregada de l'Oficina de Voluntariat, explica que el projecte va venir donat arran de la petició dels estudiants i que ha nascut amb empena, ja que en la seva curta trajectòria ha comptat amb més de 20 entitats col·laboradores, i està obert a fer més convenis per tal de "disposar d'una oferta més variada que atregui estudiants amb diferents interessos".

UN APRENENTATGE

Qualsevol estudiant matriculat a la UVic pot beneficiar-se dels serveis de l'Oficina de Voluntariat i col·laborar en alguna de les entitats o iniciatives que hi té vinculades. Qui hi vulgui participar

ha d'omplir un formulari per accedir al programa de voluntariat que trobarà a la pàgina web <<https://mon.uvic.cat/voluntariat>>. Una vegada fet aquest tràmit, la Universitat es posa en contacte amb l'estudiant per assignar-li una plaça i després és l'entitat qui pacta directament amb el ja voluntari la tasca que portarà a terme al centre o lloc d'activitat. Cada 25 hores de voluntariat realitzades, l'estudiant pot obtenir un crèdit ETCS, un sistema estandaritzat que permet convalidar determinades activitats com a crèdits del grau que s'està cursant.

En qualsevol moment dels seus estudis, si una persona vol fer voluntariat ha de fer un curs de Voluntariat i Aprenentatge Servei, que la Universitat ofereix de forma gratuïta dues vegades per any. "Et prepara per fer una estada de voluntariat productiva en qualsevol dels centres amb conveni a la UVic", explica Fernández. El curs té una durada aproximada de tres mesos i consta de 16 sessions, que combinen sessions teòriques, activitats pràctiques destinades a desenvolupar la capacitat de l'empatia, xerrades de professionals experts, xerrades amb voluntaris i assalariats de les diferents entitats i sessions de reflexió i debat de casos. A més, s'ofereix a l'alumnat assessorament individual, ja sigui de forma presencial o telemàtica.

Un dels projectes de voluntariat és el d'estudiants que conviuen durant el curs amb una persona amb síndrome de Down

Una de les preocupacions de la Universitat, que expressa Elisabet Fernández, és de vegades la falta de compromís de l'estudiant. "En aquest curs s'insisteix molt que el compromís ha de ser màxim", explica la responsable del servei. "Hi ha programes en què col·laborem amb nens que estan esperant il·lusionats la persona voluntària i si no hi acudeix es crea decepció i es genera un problema." Fernández admet que s'han trobat amb entitats que reclamen la falta de compromís d'alguns dels voluntaris, però que en aquest punt del programa la Universitat no pot fer-hi res: "Un cop l'estudiant accepta, nosaltres no podem intervenir, ja que ha de ser la seva responsabilitat, com a persona adulta", explica Fer-

nández durant l'entrevista. Tot i així, és per això que als cursos obligatoris que han de fer els estudiants amb intenció de fer un voluntariat "es remarca molt la idea que el compromís és clau i bàsic per al bon funcionament de l'experiència".

FORMACIONS EN VOLUNTARIAT

Un altre dels objectius de l'Oficina del Voluntariat és l'organització de cursos i formacions adreçades a l'alumnat. Aquest any se n'estan oferint dos de nous, que havien quedat encallats en el context de pandèmia. En primer lloc, la formació de salut, drogues i sexualitat saludables que ja es va fer a l'inici de curs i que es torna a repetir aquest segon semes-

tre, començarà el proper 15 de març i tindrà una durada d'un mes. Ja hi ha una trentena d'alumnes que s'hi han apuntat, xifra que Fernández valora positivament ja que "és un bon senyal que després de la pandèmia tinguem tants alumnes interessats".

En segon lloc, aquest mes de març també començarà un curs sobre "ecosistemes forestals i l'activitat humana, en el qual s'aprèn i es descobreix sobre el món forestal català i osonenc", diu Fernández. Aquest també es realitza de forma presencial i en línia, i requereix del treball autònom de l'estudiant, "una combinació que afavoreix el seguiment del curs". Ambdós cursos tenen un reconeixement d'un crèdit ECTS.

CONNECTICAT

Ens connectem a tu

De dilluns a divendres
19h

 > **EL 9 TV**

ACTIVITATS SOLIDÀRIES

L'Oficina de Voluntariat de la Universitat també impulsa i col·labora en activitats solidàries que pretenen afavorir la integració de persones amb diversitat funcional. Es tracta d'iniciatives que duen a terme estudiants que, mitjançant diferents programes, ajuden al desenvolupament d'habilitats socials i d'autonomia dels joves amb aquestes necessitats. Un exemple és el programa de convivència, una de les opcions que tenen els estudiants per col·laborar en aquest àmbit. En un pis llogat per la Universitat i amb el finançament de CaixaBank, hi conviuen una persona amb capacitats diverses juntament amb tres estudiants de la UVic, "que tenen

La Universitat acull dues jornades de donació de sang, que s'organitzen amb el Banc de Sang i Teixits de Catalunya

un preu bonificat del lloguer, i reben un tipus de mentoria des de la Universitat perquè vegin com han de tractar el noi amb síndrome de Down".

L'objectiu principal del programa és "que una persona amb diversitat funcional es pugui incorporar a un pis d'estudiants amb una situació del tot normalitzada". A part dels companys de pis que tindrà la persona amb diversitat funcional, també rebrà visites per part d'estudiants voluntaris de graus de la Universitat vinculats amb la Facultat de Ciències de la Salut i del Benestar, com ara Teràpia Ocupacional, Nutrició Humana i Dietètica i Infermeria, o la Facultat d'Educació, Traducció, Esports i Psicologia. Amb aquesta ajuda els estudiants tenen una oportunitat de seguir formant-se gràcies a l'experiència que els aporta juntament la tutela que reben per part dels professionals experts del Servei d'Atenció a l'Estudiant amb Diversitat Funcional de la UVic-UCC.

Una altra de les activitats solidàries que s'impulsa són les donacions de sang que es fan dos cops l'any a la Universitat, als mesos de novembre i abril. "La col·laboració de la UVic amb el Banc de

Sang i Teixits de Catalunya Central és ferma, i té com a objectiu conscienciar els alumnes sobre la necessitat que es facin donants de sang", diu Fernández. Aquest és un dels esdeveniments organitzats que gaudeixen de més èxit entre estudiants i personal universitari, i l'objectiu de l'oficina és que la xifra de donants augmenti any rere any.

Un altre dels convenis de col·laboració en l'àmbit del voluntariat, la UVic el té subscrit amb l'associació Osona contra el Càncer, amb la qual organitza la popular recollida de taps. L'objectiu és reunir-ne una quantitat elevada perquè aquests puguin ser venuts i destinar els beneficis a la junta local de Centelles d'Osona contra el Càncer. També hi ha altres classes d'activitats per col·laborar en actes benèfics, com és el cas de les curses solidàries que es fan al llarg de l'any. Aquestes activitats esportives pretenen promoure els hàbits saludables i fomentar la participació per "destinar tot el que es recapta en inscripcions a una entitat social de la comarca". Altres activitats solidàries són les classes de zumba i *spinning* que es fan per La Marató de TV3, a part

de la popular xocolatada. Finalment aquest any han tornat els també populars esmorzars de Sant Tomàs al campus Vic de la Universitat. Després d'haver-los interromput per la pandèmia, "un dia a la setmana tornen a venir dues persones amb diversitat funcional, que venen cafès, magdalenes i te al vestíbul de l'edifici Miramarges o al pati de la Universitat".

ENTITATS COL-LABORADORES

L'Oficina de Voluntariat de la Universitat compta amb més d'una vintena d'entitats col·laboradores en activitats solidàries. Tot i així, tal com afirma la seva responsable, "estem oberts a col·laborar amb més entitats per poder oferir encara més varietat de propostes als estudiants". Fundació Germina, Càritas Diocesana de Vic o Aurora Gestió de Projectes Socials són només alguns dels noms de la llarga llista que tenen previst augmentar: "Hi ha al voltant de 100 estudiants que volen fer voluntariat a la Universitat i la xifra encara pujarà." Els graus amb més presència d'estudiants voluntaris són sobretot el de Medicina, els dels àmbits de la salut i els d'educació. En

el cas d'altres facultats, com la d'Empresa i Comunicació o la de Ciències i Tecnologia, "costa més perquè no hi ha gaires ofertes afins al que estudien i és també per això que treballem per ampliar l'oferta". Segons Fernández, "estem convençudes que si hi hagués un ventall d'ofertes més ampli i variat molts estudiants d'altres graus s'hi apuntarien". Entre les principals preferències dels estudiants hi ha les entitats que treballen amb nens petits i amb gent gran, col·lectius molt relacionats amb els àmbits d'estudi i les professions amb les quals s'estan formant els alumnes voluntaris. La Llar de Vic, per exemple, és una de les entitats amb qui té conveni la Universitat, i amb els quals els estudiants tenen l'oportunitat d'ajudar infants desfavorits, amb situacions familiars complicades que necessiten un cop de mà.

Una altra de les entitats amb més reclam és el Casal Claret, que tracta amb nens en risc d'exclusió elevat, i també la Fundació Amics de la Gent Gran. "Per a l'alumnat de certs graus, poder ser presents en entitats com aquestes és una font d'aprenentatge important per al seu futur professional", apunten des de l'oficina.

Amb la mirada posada al futur, l'Oficina de Voluntariat de la Universitat té previst seguir ampliant la seva oferta, i continuar creixent per ampliar de mica en mica el ventall d'activitats solidàries organitzades. Gràcies a formar part de la coordinadora de voluntariat d'Osona, asseguruen estar oberts a qualsevol iniciativa particular o grupal dels membres de la comunitat que necessiti la seva col·laboració en fets com l'actual guerra d'Ucraïna. "Ens adonem que els estudiants estan oberts a col·laborar cada vegada més activament", conclou Fernández.

*Estudiants de Periodisme de la UVic

Beca UAlumni a estudiants de cicles formatius

Vic UAlumni ha lliurat per tercer any les beques a estudiants dels cicles formatius de grau superior que s'imparteixen al Centre Teknós del Campus Professional de la UVic-UCC. Els beneficiaris de les beques, que compten amb el finançament de la Fundació La Caixa i consisteixen en un descompte de 500 euros en l'import del primer curs, són Alejandro Jorba, Pol Ventura, Judit Closa i Laura Monje.

Punts liles a la UVic gràcies al projecte 8-M

Vic

EL 9 NOU

"Punt Lila Vic" és la proposta guanyadora del projecte solidari del 8-M que es convoca cada any a la UVic. Es tracta d'un projecte presentat per l'UHub, Servei a la Comunitat Universitària, amb el suport de l'Àrea de Màrqueting i UMèdia, i que es proposa com a objectiu la creació de punts liles al campus Vic per tal de millorar els canals de comunicació entre la comu-

nitat universitària i la Unitat d'Igualtat pel que fa a la prevenció i abordatge dels casos d'assetjament i violències sexuals. La proposta "Punt Lila Vic" ha obtingut el 45% dels vots dels membres de la comunitat universitària que han participat en les votacions. Pel que fa als altres projectes presentats, "Girls on ice" ha assolit un suport del 28% i el projecte "Espais de benestar: canviadors de nadons als lavabos del Campus Vic", un 26%.

El projecte solidari del 8-M es duu a terme gràcies als diners que els treballadors i les treballadores deixen de cobrar en adherir-se a les vagues del 8 de març, Dia Internacional de les Dones. L'any passat es van recaptar un total de 1.062 euros. L'objectiu d'aquesta iniciativa és afavorir la igualtat de gènere mitjançant la convocatòria de projectes que el personal treballador de la universitat proposa, que poden estar enfocats a diversos àmbits: recerca, docència, innovació, divulgació, cooperació, comunicació, emprenedoria o infraestructura, entre d'altres.

Que cap estudiant es quedi enrere

La UVic compta amb un Programa de Suport a l'Estudiant per acompanyar l'alumnat amb diversitat funcional, necessitats especials o que requereixen atenció psicològica

Vic

Aniol Puigvert, Guillem Campàs, Braian Queralt i Guillem Poblet*

Quan un estudiant accedeix per primera vegada a la UVic descobreix que, a més d'anar a classe i adquirir coneixements, té al seu abast un gran ventall de serveis i de recursos culturals, lúdics o esportius, entre d'altres, als quals pot accedir pel fet de ser membre de la comunitat. Però més enllà de formar part d'un equip de futbol o d'una aula de teatre, de tenir accés a una piscina o a una biblioteca, i de comptar amb una oferta de conferències, espectacles o exposicions, la Universitat compta amb un altre conjunt de serveis igual o més necessaris que aquests. Es tracta dels que engloba el Programa de Suport a l'Estudiant, que té com a objectiu donar resposta a dificultats diverses amb les quals es poden trobar els estudiants del campus Vic. Més en concret, està orientat a persones que presenten alguna dificultat d'aprenentatge o problemes derivats d'una diversitat funcional, o que necessiten atenció per qüestions psicològiques o de salut mental.

"Molts d'aquests alumnes no es veuen capaços de cursar els estudis o de finalitzar-los i obtenir el títol sense rebre una ajuda complementària i, de fet, part d'ells no ho aconseguirien sense tenir aquest suport", explica Sarah Mir, del Programa de Suport a l'Estudiant, segons la qual "el nostre objectiu és que cap alumne abandoni els seus estudis per un trastorn d'aprenentatge o per motius psicològics". Aquest servei no és nou, però sí que al llarg dels darrers cursos ha vist com el nombre de peticions que li arribaven creixia de manera progressiva, en bona part arran del context singular que ha generat la pandèmia i que, recorda Mir, "ha tingut conseqüències emocionals en moltes persones".

En el cas dels estudiants universitaris, a més, el pas

Sarah Mir, del Programa de Suport a l'Estudiant, en un moment de l'entrevista

durant molt de temps a una docència en línia va provocar que "molts nois i noies tinguessin més dificultats de concentració, d'aprenentatge o de gestió de la seva rutina d'estudi" i que també haguessin de demanar ajuda. A més a més, des de l'inici del confinament, el Programa de Suport a l'Estudiant va engegar una campanya de difusió dels seus serveis per arribar a tot l'alumnat que ho necessités, i això també ha portat més usuaris. I afegeix, "tot i que hi ha persones que s'atreveixen a expressar el que els passa i busquen ajuda, i en canvi altres no es veuen capaces de fer-ho, sí que és cert que la pandèmia ha fet que cada vegada més gent estigui sensibilitzada, i entengui que acudir, per exemple, a un psicòleg és necessari i natural". Sigui pels motius que sigui, les xifres han incrementat i aquest curs el servei ja ha atès 176 alumnes, una xifra similar al nombre de peticions que es van gestionar durant el curs passat i més elevada que els anteriors.

La voluntat d'atendre millor l'alumnat que acudeix al servei ha portat la Universitat a reestructurar-

lo. Aquest curs, doncs, el servei s'ha reorganitzat en tres àmbits diferenciats, per donar resposta a necessitats diverses. Un d'aquests àmbits és el Servei d'Atenció a l'Estudiant amb Diversitat Funcional (SAEDF), que acompanya estudiants amb diversitat funcional o amb trastorns de l'aprenentatge, com la dislèxia o la discalcul-

"La pandèmia ha tingut conseqüències emocionals en moltes persones"

lia, que cursen o volen cursar estudis universitaris. Les professionals que l'integren elaboren un pla individualitzat que primer de tot identifica les necessitats de l'estudiant i a continuació ofereix els recursos i el suport necessari per pal·liar-les. "L'objectiu d'aquest pla és que aquest perfil d'alumne tingui les màximes facilitats per cursar estudis superiors de la manera més normalitzada possible, amb l'ajuda que necessita però vivint l'experiència

universitària com qualsevol altre estudiant", explica Mir, segons la qual "s'aconsegueix eliminar barreres d'aprenentatge i reduir el risc de fracàs escolar de manera significativa".

Un altre dels recursos és el Servei d'Orientació Psicopedagògica, un espai on es conversa i s'orienta aquells estudiants que es troben amb problemàtiques relacionades amb la seva adaptació a la universitat, sigui pel seguiment dels estudis o per altres aspectes que cal resoldre. En aquest espai els participants comparteixen les seves inquietuds amb altres estudiants en situacions semblants, i compten amb el suport de tutors que els ensenyen a gestionar les situacions que els superen. A més, el servei compta amb una Unitat de Mediació que ofereix arbitratge quan cal resoldre conflictes amb algun altre membre de la comunitat universitària. El tercer servei del Programa de Suport a l'Estudiant és la Unitat de Psicologia Clínica (UPC), que promou la salut mental i ofereix l'ajuda a prevenir possibles problemes que se'n derivin. Més en concret, ofereix atenció psicològica

Demander ajuda de manera voluntària

Vic

EL 9 NOU

Un dels requisits essencials per utilitzar qualsevol dels serveis del Programa de Suport a l'Estudiant és que sigui aquest qui hi acudeixi de manera voluntària. "És així perquè estem parlant de persones majors d'edat, que han de prendre la decisió de ser ajudades i perquè, a més, no pots ajudar algú que no vulgui ser ajudat", explica Sarah Mir. La primera visita es pot sol·licitar via web, "fet que facilita que moltes persones facin el pas", i un cop es disposa de la cita, aquesta es concreta en una trobada telemàtica presencial a partir de la qual es detecten les necessitats específiques de cada persona. Per exemple, si es detecta que el que necessita és atenció psicològica, se la derivarà directament a un professional d'aquest àmbit. En aquells casos en què es considera necessari, des del programa es parla amb el professorat referent de l'estudiant atès, "per tal que l'ajuda sigui més individualitzada i més efectiva". Segons Mir, "cada cas és particular i per tant hem d'atendre cada persona de la manera que aquesta, en concret, requereix". Per altra banda, en aquells casos en què el procés d'atenció es dona per finalitzat, es continua fent un acompanyament posterior de l'estudiant "per seguir la seva evolució i confirmar que la situació que existia s'ha resolt".

per part de psicòlegs clínics especialitzats i se centra en les dificultats més habituals com ara la depressió, l'ansietat, els problemes adaptatius i els problemes emocionals que interfereixen en la vida personal, social i acadèmica de l'estudiant.

*Estudiants de Periodisme de la UVic-UCC

Escolta EL 9 FM 92.8 La ràdio d'Osona

e19fm.cat

“La proximitat amb el professorat és un luxe”

Ricard Aceves és el director general de Sant Tomàs

Vic

Eloi Puigferrer

Malgrat haver estat només dos anys estudiant al campus que la UVic-UCC té a la capital osonenca, van ser prou per obrir el món laboral i professional a Ricard Aceves, que actualment dirigeix la Fundació Sant Tomàs i TAC Osona. Aceves va entrar a cursar Empresarials l'any 1989, una opció que ell valorava com “de proximitat, on no volia ser un número més”, i ara, veient-ho amb perspectiva, té molt clar que “no em vaig equivocar escollint la UVic”, afirma el director gene-

ral de Sant Tomàs.

El seu pas per la UVic, però, va ser més curt de l'habitual, però no pas perquè abandonés la carrera, sinó més aviat al contrari. “Una de les millors coses que tenia, i que encara té la UVic, és la sortida internacional que t'ofereix. Jo, el tercer any el vaig cursar sencer a França, i aquest va ser un dels trets diferencials del meu pas per la universitat”, explica. I és que, encara després d'haver passat per diferents universitats més en la seva formació de postgrau, Aceves té un forat especial per la UVic al seu cor: “La proximitat amb el pro-

Ricard Aceves va estudiar Empresarials a la UVic-UCC, i actualment dirigeix la Fundació Sant Tomàs i TAC Osona

fessorat és un luxe, no ets un número més”, afirma. D'ençà del seu pas per la UVic, Aceves ha mantingut vincle amb la

institució, tant personal com professional. “Estic orgullós de tenir molts professionals a Sant Tomàs sortits de la

UVic. De les 32 titulacions que ofereix, tenim personal de 12 d'aquestes professions a les nostres files”, conclou.

“El projecte de la UVic era modern i ambiciós”

Eric Polo és director tècnic del Toronto United FC

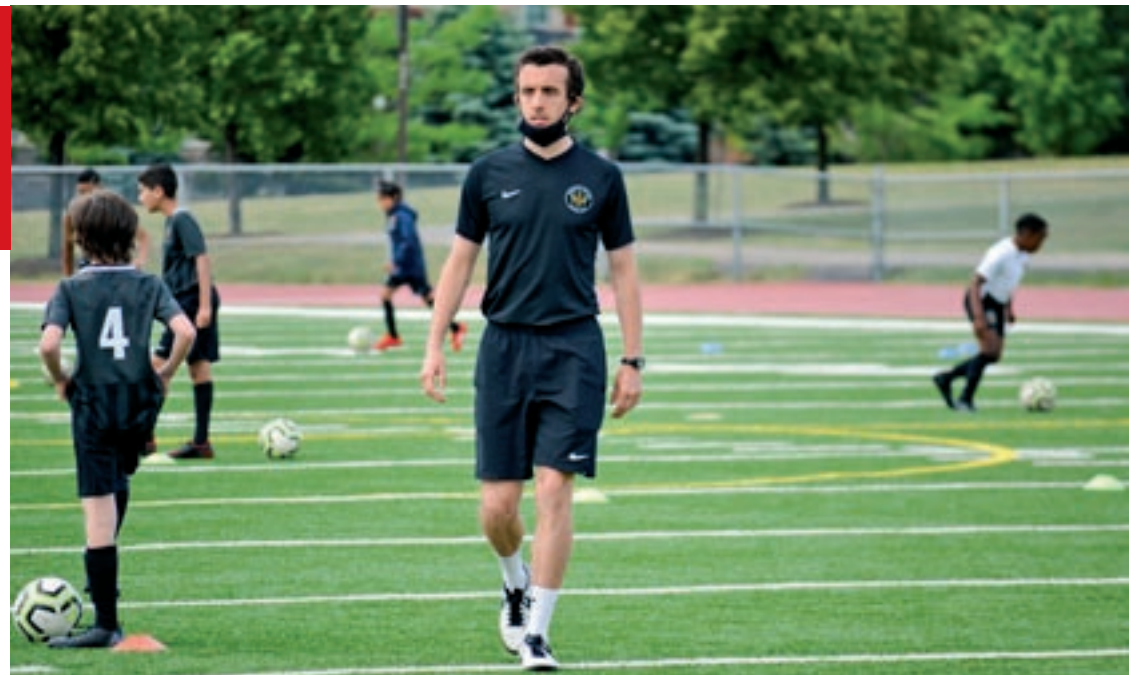
Toronto (Canadà)

E.P.

Va ser el seu pas per la UVic-UCC, i sobretot les ganes i l'ambició, el que va obrir les portes del món del futbol a Eric Polo, qui actualment exerceix de director tècnic a l'acadèmia de joves al Toronto United FC. Polo va entrar a cursar Ciències de l'Activitat Física i l'Esport l'any 2009, carrera que va complementar amb un màster el 2015. “Tenia molt clar que volia estudiar relacionat amb l'esport, i quan vaig estar valorant on cursar-ho, vaig

descobrir el projecte de la UVic-UCC, que era modern, ambiciós i amb molta gent jove. No m'ho vaig pensar dues vegades”, explica.

Un cop acabada la formació, a Polo li va arribar una oferta per anar a la Xina i, posteriorment, als Estats Units, Grècia i el Canadà, on està actualment. “Vaig arribar-hi dins de l'acadèmia del Barça, però quan va tancar per la pandèmia, vam engegar el projecte amb uns companys”, afirma. Malgrat estar tan lluny, encara manté contacte amb la UVic a través del programa Alumni, que ell mateix

Eric Polo està actualment al Canadà, exercint com a director tècnic de l'acadèmia de futbol del Toronto United FC

defineix com “un projecte molt interessant i que et permet estar en contacte amb la teva universitat, encara que

estiguis molt lluny”. I és que, per molt que deixés enrere aquest període fa molts anys, Polo encara recorda amb esti-

ma aquells anys: “Jo tornaria a la UVic sens dubte. Estic molt content amb la formació que em van donar”, conclou.

“Vic és una ciutat feta a mida per als estudiants”

Griera és director comercial a CaixaBank Payments

Vic

E.P.

Independitzar-se i gaudir d'una experiència universitària única. Aquest era el principal objectiu de David Griera quan es va endinsar en la carrera de Ciències Empresarials a la UVic-UCC, i, veient-ho amb perspectiva, la realitat va acabar superant totes les expectatives. “La UVic va ser la meua primera opció, ja que jo buscava un campus de proximitat i on no ets simplement un número, i vaig tenir molta sort de poder anar a

estudiar a la UVic”, explica el director general de CaixaBank Payments and Consumer.

L'experiència de Griera, però, va anar molt més enllà del vessant formatiu, ja que va gaudir de cada moment. “El que més em va agradar va ser que Vic és una ciutat feta a mida per als estudiants, i fa que es respiri universitat allà on siguis”, afirma, “i el fet d'independitzar-te i haver-te de buscar la vida també hi fa molt”, diu. Però el cas de Griera és encara més especial, ja que va sortir de la UVic amb molt més que una carrera:

David Griera és director general de CaixaBank Payments and Consumer

“Vaig tenir la sort que, estant allà, també vaig trobar feina i la persona que avui és la meua

dona i mare dels nostres dos fills. Ara estem a punt de tancar el cercle amb la meua filla,

que també vol anar-hi. Som un producte 100% UVic”, conclou.

'Lisa', una websèrie per a la UVic

La UVic tindrà una websèrie pròpia, amb protagonistes i escenaris de la mateixa universitat. A l'estand del Saló de l'Ensenyament, la setmana vinent, es podrà veure un *teaser* que avançarà l'estrena, prevista per a primers de maig dins dels actes del 25è aniversari de la Universitat. Mig centenar de persones de la comunitat (entre estudiants, professors i personal d'administració i serveis) van participar en els cinc dies intensos de rodatge, a mitjan febrer passat.

La productora Batabat, lligada al grup cooperatiu Som (editor de la revista *Sàpiens*, entre d'altres), va fer la proposta a la UVic per fer un producte audiovisual que tingués també una part educativa. Per això un grup de 12 estudiants del grau de Comunicació Audiovisual i del cicle formatiu en Animació 3D van participar en el rodatge gràcies a un programa de mentoria, i van poder veure com és una producció real.

Les actrius protagonistes són Laia Fontan, coneguda ja pels seus papers en sèries (entre les quals *Les de l'hoquei*), i Emma Cunill, que en els seus perfils de les xarxes socials fa pedagogia sobre la síndrome d'Asperger o autisme, de la qual ella mateixa està diagnosticada. Cunill interpreta en la websèrie el paper de la Lisa, una estudiant que arriba a la Universitat on ja és coneguda per aquesta activitat a les xarxes. El grau que vol estudiar és el de Mecatrònica. Les dues protagonistes estan envoltades per mig centenar més d'extres amateurs "que es van seleccionar en un càsting", explica Mireia Roca, de l'àrea de Màrqueting de la UVic.

Aules, laboratoris i altres espais del campus de Vic, així com també la residència universitària del Seminari, són alguns dels escenaris de la producció, que portarà per títol el nom de la protagonista, *Lisa*.

HOMENETS

